 AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH W RACIBORZU	ZAŁĄCZNIK	Wydanie II 01.10.2023	Symbol Z-ISE-5.7-1-1
	Przewodnik po pracach dyplomowych studia pierwszego stopnia		Strona 1/18

AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH

W RACIBORZU

INSTYTUT STUDIÓW EDUKACYJNYCH

SEMINARIUM DYPLOMOWE

PRACE DYPLOMOWE

STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA

PEDAGOGIKA

STUDIA STACJONARNE I NIESTACJONARNE

PRZEWODNIK

2023

 AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH W RACIBORZU	ZAŁĄCZNIK	Wydanie II 01.10.2023	Symbol Z-ISE-5.7-1-1
	Przewodnik po pracach dyplomowych studia pierwszego stopnia		Strona 2/18

SPIS TREŚCI

	Str.
I. UWAGI OGÓLNE.....	3
II. CHARAKTERYSTYKA PRACY.....	4
III. WYMOGI REDAKCYJNE.....	6
IV. INNE USTALENIA	9
V. EGZAMIN DYPLOMOWY.....	9
VI. WYNIKI STUDIÓW.....	10
VII. ZAŁĄCZNIKI.....	11

 AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH W RACIBORZU	ZAŁĄCZNIK	Wydanie II 01.10.2023	Symbol Z-ISE-5.7-1-1
	Przewodnik po pracach dyplomowych studia pierwszego stopnia		Strona 3/18

I. UWAGI OGÓLNE

Praca dyplomowa jest pierwszym samodzielnie napisanym przez studenta tekstem naukowym przygotowanym pod kierunkiem promotora.

Promotorem oraz recenzentem pracy może być wyłącznie nauczyciel akademicki posiadający co najmniej stopień naukowy doktora.

Autor pracy dyplomowej kieruje się wszelkimi regułami i normami właściwymi dla dzieł naukowych. Powinien wykazać się następującymi umiejętnościami:

- dobór, selekcja oraz optymalne wykorzystanie literatury merytorycznej przydatnej do napisania teoretycznej, w wielu wypadkach - także badawczej części pracy;
- orientacja w zakresie metodologii badań pedagogicznych w celu zbudowania koncepcji pracy oraz założeń badań własnych;
- przeprowadzenie postępowania badawczego zgodnie z wytyczonymi podstawami metodologicznymi;
- uporządkowanie, opracowanie zebranego materiału empirycznego, dokonanie jego analizy oraz interpretacji,
- sformułowanie wniosków oraz sugestii adresowanych do praktyki w obrębie rozpoznawanej rzeczywistości edukacyjnej;
- zredagowanie tekstu pracy odzwierciedlającego stopień opanowania języka pedagogicznego, poprawnego pod względem logicznym, pozbawionego błędów językowych i stylistycznych.

Praca prezentuje także możliwości twórcze autora, stanowi jednocześnie ważny dokument, na podstawie którego przeprowadza się egzamin dyplomowy. Złożenie tego egzaminu z wynikiem pozytywnym jest równoznaczne z nadaniem studentowi tytułu zawodowego licencjata, poświadczając ponadto posiadanie kompetencji do wykonywania zawodu w obranej specjalności.

Promotor pracy pełni rolę opiekuna, mentora, przewodnika; wyzwała pomysły twórcze piszącego, pomaga w sformułowaniu tematu pracy, w skonstruowaniu jej struktury, zatwierdza ostateczną wersję koncepcji metodologicznej, udziela instruktażu co do sposobów i zakresu wykorzystania materiału empirycznego zgromadzonego podczas badań, poddaje kontroli zawartość treściową poszczególnych rozdziałów, czuwa nad jakością zredagowanego tekstu (sposób ujęcia, poprawność rzeczowa i językowa), ocenia także trafność sformułowanych wniosków z badań własnych oraz sugestii pedagogicznych.

 AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH W RACIBORZU	ZAŁĄCZNIK	Wydanie II 01.10.2023	Symbol Z-ISE-5.7-1-1
	Przewodnik po pracach dyplomowych studia pierwszego stopnia		Strona 4/18

Zachęca się promotorów, by zachęcali studentów do samodzielnego wyboru tematu swojej pracy. Nie zwalnia to jednak żadnej ze stron od obowiązku dbałości o merytoryczną oraz językową poprawność sformułowanego tematu.

Co do obszaru badań i jego zakresu – preferowane są zagadnienia w miarę proste, mało skomplikowane (metodologicznie i proceduralnie) odnoszące się do wybranych fragmentów rzeczywistości społecznej, edukacyjnej. Celem badań czynimy rozpoznanie badanych zjawisk i procesów pedagogicznych oraz dostrzeżenie zależności pomiędzy przyjętymi zmiennymi.

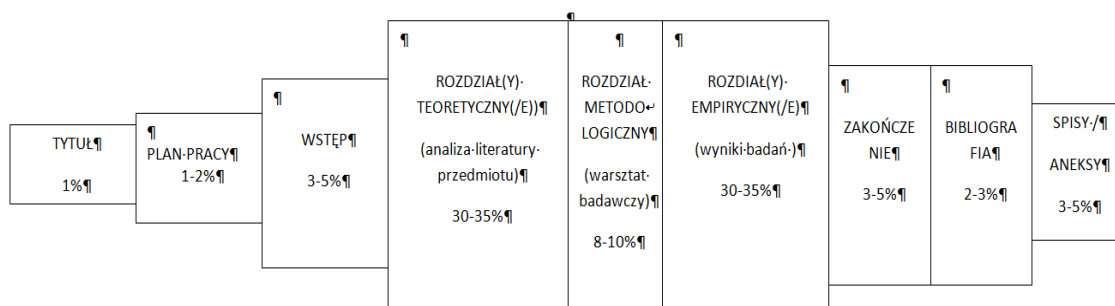
II. CHARAKTERYSTYKA PRACY

1. Przewiduje się wyłącznie prace przygotowane przez jednego autora.

Problematyka pracy - powinna się koncentrować wokół zagadnień edukacyjnych, raczej instrumentalnych, empirycznych powiązanych z praktycznymi, a mniej teoretycznymi zagadnieniami, którymi zajmuje się dana specjalność.

2. Objętość i struktura

Objętość – około 35 - 50 stron. Ogólny schemat pracy wyrażony w procentach:

Na całość pracy - oprócz **wstępu i zakończenia** - składają się na ogół **trzy** główne części (bez ich wyodrębniania i numerowania):

- **Wstęp:** 1 - 2 strony (poprzedza teoretyczną część pracy). Zawiera informacje ogólne dotyczące wybranego zagadnienia. Autor przedstawia jego tło, ukazuje pedagogiczną wagę, aktualność, wskazuje na motywy wyboru tematu pracy. Informuje krótko o założeniach koncepcji i organizacji badań własnych, dokonuje też charakterystyki struktury pracy oraz zawartości poszczególnych jej części. Wstęp – to swoistego rodzaju „wizytówka” pracy, świadcząca o jej zawartości i wartości.
- **Część teoretyczna:** około 10 – 12 stron. To 1 - 2 rozdziały będące kompilacją syntetycznie ujętych rozważań zaprezentowanych na podstawie studium literatury przedmiotu. Autor

 AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH W RACIBORZU	ZAŁĄCZNIK	Wydanie II 01.10.2023	Symbol Z-ISE-5.7-1-1
	Przewodnik po pracach dyplomowych studia pierwszego stopnia		Strona 5/18

może przedstawić tu także stan badań w obrębie wybranych przez siebie zagadnień. Dokonuje **syntezy** określonego wycinka wiedzy, będącej **układem odniesienia** do badań własnych oraz interpretacji ich wyników.

- **Część metodologiczna (rozdział metodologiczny):** około 3 - 5 stron. Obejmuje jeden rozdział, w którym autor prezentuje, w sposób wyczerpujący, **podstawy oraz założenia metodologiczne badań własnych**, a zwłaszcza:
 - przedmiot i cele badań,
 - problemy (pytania) badawcze,
 - hipotezy – jeśli autor zakłada ustalenie zależności między zmiennymi; w przypadku badań diagnostycznych (opisowo - wyjaśniających) hipotezy można pominąć,
 - zmienne, ich wskaźniki oraz mierniki,
 - metody, techniki oraz narzędzia badawcze wykorzystane w procesie gromadzenia oraz opracowywania materiału empirycznego,
 - organizację i przebieg badań, charakterystykę terenu badań oraz badanej próby.
- **Część badawcza** (empiryczna): około 20 stron. Zawiera analizę materiału empirycznego zgromadzonego w toku badań własnych autora. Rozważania tu zawarte są nie tyle prezentacją faktografii, ile **interpretacją wyników badań**. Powinno to być zatem ich **wyjaśnianie, komentowanie, uzasadnianie** dostrzeżonych zależności między zmiennymi, co rozumieć można jako tzw. dyskusję wyników. Znaczący udział w powstawaniu tej części pracy ma korzystanie z przeanalizowanej przez autora literatury naukowej, będącej istotnym wsparciem w dokonywaniu interpretacji rezultatów badań. Wskazane jest tu także odwoływanie się do doświadczeń własnych nabytych w procesie osobistego zetknięcia się studenta z rzeczywistością edukacyjną (szczególnie podczas praktyk pedagogicznych).
- **Zakończenie:** 2 – 3 strony. Jest podsumowaniem całości rozważań, łącznie ze sprecyzowanymi **wnioskami z przeprowadzonych badań oraz sugestiami pedagogicznymi** typu teoretycznego, a zwłaszcza praktycznego.
- **Aneks:** umieszcza się tu wzory narzędzi badawczych, ewentualnie tabele oraz obszerniejsze zestawienia statystyczne, będące nieraz podstawą interpretacji wyników badań. Można tu pomieścić także wytwory badanych osób.
- **Spis tabel i wykresów**
- **Streszczenie i słowa kluczowe:** streszczenie powinno zawierać nie więcej niż 1000 znaków bez spacji (w języku polskim) **słowa kluczowe** od 3 do 5 w języku polskim.

 AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH W RACIBORZU	ZAŁĄCZNIK	Wydanie II 01.10.2023	Symbol Z-ISE-5.7-1-1
	Przewodnik po pracach dyplomowych studia pierwszego stopnia		Strona 6/18

- **Literatura** (bibliografia): **w układzie alfabetycznym**, wyłącznie ta, która została wykorzystana w przygotowanej pracy - kilkanaście, kilkadziesiąt pozycji zwartych oraz czasopiśmienniczych, z **pełnymi danymi bibliograficznymi**. Preferujemy wykorzystywanie prac drukowanych, papierowych. Źródła internetowe (z renomowanych stron) dopuszczalne, ale nie w nadmiarze, głównie po wyczerpaniu źródeł drukowanych.

Zaleca się promotorom, aby od samego początku współpracy z dyplomantem wdrażali go do solidności, rzetelności i precyzyjnego wyrażania swych myśli, by eliminowali teksty prac składające się z nadmiaru cytatów, tabel czy wykresów.

Poprzez regularną pracę ze studentem oraz systematyczne śledzenie jego postępów w poszczególnych semestrach, powinniśmy zwalczać wszelkie próby nieuczciwego dochodzenia do końcowego etapu studiów.

III. WYMOGI REDAKCYJNE

- **objętość pracy:** około 35 - 50 znormalizowanych stron formatu A4;
- **krój pisma:** Times New Roman, czcionka 12, odstęp 1,5;
- **tytuły książek, wyrazy obce, tytuły artykułów:** piszemy w cudzysłowie lub *kursywą*;
- **nazwy gazet i czasopism:** bez kursywy w cudzysłowie: „Nowiny Raciborskie”, Rzeczypospolita”, „Wychowanie Szkolne”, „Studia Socjologiczne”, „Wychowanie Przedszkolne”;
- **nowe rozdziały** rozpoczynamy od nowej strony;
- **na końcu tytułów:** pracy, rozdziałów, podrozdziałów, tabel, wykresów i rysunków nie dajemy kropki;
- **kropki, przecinki, numer przypisu po ostatnim wyrazie** – bez spacji;
- **inne uwagi praktyczne:** Jeśli w tekście pojawia się czyjeś nazwisko, przytaczając je po raz pierwszy, należy podać pełne imię i nazwisko (np. Piotr Sztompka), gdy pojawia się kolejny raz – już tylko nazwisko z inicjałem imienia (P. Sztompka), lub same nazwisko (Sztompka). Pełne imię pisze się za każdym razem, gdy od niego rozpoczyna się akapit np. Piotr Sztompka wskazuje w pracy...);
- **przypisy:** w nawiasie nazwisko autora, rok wydania cytowanej pracy, numery stron, z których zaczerpnięto treści, np. **(W. Okoń 1999, s. 15 - 20)**. Promotor może zaakceptować także inny praktykowany w kraju sposób odwoływania się do źródeł np. przypis dolny/końcowy klasyczny;
- **sposoby dokumentowania wykorzystanego piśmiennictwa:** nazwisko autora, pierwsza litera imienia, w nawiasie rok wydania, tytuł dzieła, miejsce wydania oraz nazwa wydawnictwa. Można

 AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH W RACIBORZU	ZAŁĄCZNIK	Wydanie II 01.10.2023	Symbol Z-ISE-5.7-1-1
	Przewodnik po pracach dyplomowych studia pierwszego stopnia		Strona 7/18

wyodrębnić: pozycje książkowe zwarte, czasopisma, dokumenty urzędowe (akty prawne), netografię¹.

Wzory:

○ **Elementy opisu i ich kolejność w książkach autorskich:**

Okoń W. (1999) Wszystko o wychowaniu. Warszawa, Wydawnictwo Akademickie „Żak”.

○ **Elementy opisu i ich kolejność w pracach (książkach) zbiorowych:**

Stefańska-Klar R. (2004) Późne dzieciństwo. Młodszy wiek szkolny. (W:) Harwas-Napierała B., Trempała J. (red.), Psychologia rozwoju człowieka. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN.

○ **Elementy opisu i ich kolejność w czasopismach (gazetach):**

Kawula S. (2005) Moja pedagogika – szkic do wyzwań na XXI wiek. „Kultura i Edukacja” nr 1.

○ **Źródła ustawowe:**

- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela, Dz.U. z 2006 r. nr 97, poz. 674 – tekst jedn. z późn. zm.

○ **Opis źródeł internetowych:**

- http://www.menis.gov.pl/wspolpraca/biezace/pisa_oecd.php [11. 04. 2005]
- www.menis.gov.pl/wspolpraca/biezace/pisa_oecd.php [11. 04. 2009].
- „Wyniki badań PISA 2009 – pozytywny obraz polskiej edukacji na tle najbardziej rozwiniętych krajów UE” (raport), www.men.gov.pl [10. 09. 2012].

- **Tabele i wykresy:** numeracja tabel i wykresów ciągła w całej pracy;

Tabele: uwagi edytorskie do budowy tabel

- tabela powinna być kompletna, zawierać wszystkie niezbędne wyjaśnienia,
- tabela powinna stanowić logiczną całość i zawierać tylko konieczne dane,
- dane w tabeli muszą być tak uszeregowane, aby czytający rozumiał cel tabeli,

¹ Netografia (czyli bibliografia wykorzystanych stron internetowych) jest integralną częścią bibliografii i winna występować po niej z nagłówkiem netografia.

 AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH W RACIBORZU	ZAŁĄCZNIK	Wydanie II 01.10.2023	Symbol Z-ISE-5.7-1-1
	Przewodnik po pracach dyplomowych studia pierwszego stopnia		Strona 8/18

- jednostki miary muszą być ściśle określone (liczbowe, procentowe),
- po sporządzeniu tabeli należy ją skrupulatnie sprawdzić, pamiętając, że nawet najmniejszy błąd podrywa zaufanie czytelnika do innych danych zawartych w tabeli, a tym samym do całości badania.

W tytule tabeli/wykresu określa się badaną zbiorowość statystyczną pod względem rzeczowym, czasowym i przestrzennym, zagadnienie (problem), którego dotyczy tabela, określa się kryterium grupowania zbiorowości, określa się jednostkę miary (np. liczebność, l. bez. (liczby bezwzględne), %).

Tytuł tabeli piszemy u góry - **nad tabelą** wg wzoru:

Tabela 1. Zachowania żywieniowe uczniów dotyczące spożywania warzyw i owoców

Pod tabelami i wykresami podajemy źródło **wg wzoru**:

Źródło: obliczenia własne na podstawie analizy wyników ankietowania uczniów [czcionka 10, kursywa].

Przykład:

Tabela 1. Zachowania żywieniowe uczniów dotyczące spożywania warzyw i owoców

L.p.	Częstość spożywania	Klasa I		Klasa III	
		N	%	N	%
1.	Codziennie	127	71,75	103	59,53
2.	Kilka razy w tygodniu	41	23,16	58	33,53
3.	Raz w tygodniu	5	2,82	8	4,62
4.	Rzadziej niż raz w tygodniu	4	2,26	4	2,32
5.	Nigdy	-	-	-	-
Razem		177	100,00	173	100,00

Źródło: obliczenia własne na podstawie analizy wyników ankietowania uczniów

- **Wykresy**

Wykres ujmuje zjawisko w sposób syntetyczny, w związku z tym zawiera mniej szczegółów niż tabela, dlatego wykresy należy traktować jako uzupełnienie tablic. Wykresy nie powinny być przeładowane, muszą być estetyczne, pozwalając na wszechstronną ich interpretację. Każdy wykres powinien posiadać:

- tytuł,
- źródło danych, na podstawie których został sporządzony,
- legendę, czyli wyjaśnienie zastosowanych symboli, znaków, barw oraz przyjętej skali.

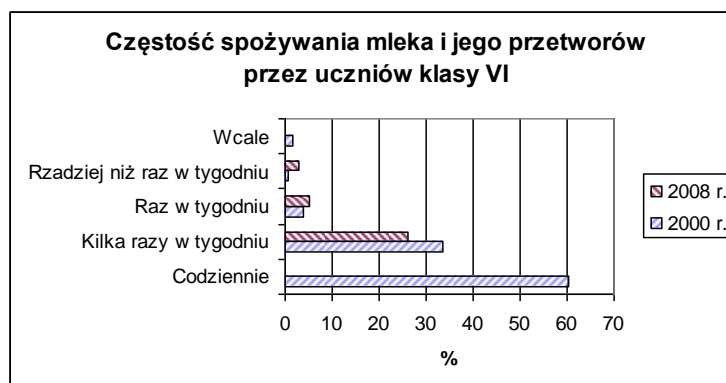
 AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH W RACIBORZU	ZAŁĄCZNIK	Wydanie II 01.10.2023	Symbol Z-ISE-5.7-1-1
	Przewodnik po pracach dyplomowych studia pierwszego stopnia		Strona 9/18

Tytuł wykresu piszemy pod wykresem wg wzoru:

Wykres 8. Spożycie mleka i jego przetworów przez uczniów klasy VI

Źródło: obliczenia własne na podstawie analizy wyników ankietowania uczniów

Przykład:

Wykres 1. Spożycie mleka i jego przetworów przez uczniów klasy VI

Źródło: obliczenia własne na podstawie analizy wyników ankietowania uczniów

IV. INNE USTALENIA

- Proponuje się, aby w semestrze IV podczas zajęć seminaryjnych **nasilić pracę nad wyborem literatury przedmiotu oraz ogólną koncepcją pracy**. Pod koniec tego okresu studenci powinni być także świadomi przedmiotu oraz założeń metodologicznych swych badań.
- Semestr IV kończy się uściśleniem tematów prac oraz **złożeniem w Instytucie Studiów Edukacyjnych imiennego wykazu studentów wraz z proponowanymi tematami prac dyplomowych (termin składania wykazu – do 15 października)**. Tematy zatwierdza dyrektor Instytutu Studiów Edukacyjnych.
- Student przygotowuje pracę dyplomową zgodnie z **Warunkami przystąpienia studentów do egzaminu dyplomowego (aktualnie obowiązującymi)**.

V. EGZAMIN DYPLOMOWY

Do egzaminu dyplomowego dopuszczony może być student, który spełnia określone wymagania zawarte w dokumencie **”Warunki przystąpienia studentów do egzaminu dyplomowego”** obowiązujące w danym roku akademickim.

Tryb i terminy czynności związane ze złożeniem egzaminu dyplomowego określa Regulamin Studiów.

Podczas egzaminu studentowi zadaje się trzy pytania; ich źródłem są następujące zagadnienia:

 AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH W RACIBORZU	ZAŁĄCZNIK	Wydanie II 01.10.2023	Symbol Z-ISE-5.7-1-1
	Przewodnik po pracach dyplomowych studia pierwszego stopnia		Strona 10/18

- dyscyplina kierunkowa oraz specjalnościowa, np. pedagogika ogólna, dydaktyka, teoria wychowania, pedagogika społeczna, resocjalizacyjna, specjalna, wczesnoszkolna, przedszkolna czy nauki o kulturze fizycznej;
- metodologiczne aspekty pracy dyplomowej, np. przedmiot badań, cele, problemy - pytania badawcze, metody, techniki oraz narzędzia zastosowane w procesie gromadzenia materiału empirycznego, metody jego opracowania itp.;
- efekty zrealizowanych badań własnych, np. osiągnięte wyniki, ich interpretacja, sformułowane na ich podstawie uogólnienia, prawidłowości, wnioski;
- praktyczne aspekty badań własnych, ukazujące możliwości wzbogacenia i optymalizowania praktyki edukacyjnej.

Do zadawania pytań upoważnieni są wszyscy członkowie komisji egzaminacyjnej z przewodniczącym włącznie.

VI. WYNIKI STUDIÓW

Na **końcową ocenę studiów** składają się następujące oceny cząstkowe:

- średnia ocen z zaliczeń i egzaminów uzyskanych w ciągu 3 – letniego okresu studiów;
- ocena przedłożonej pracy dyplomowej – jako średnia arytmetyczna oceny promotora i recenzenta; stanowi ona też istotny składnik oceny egzaminu dyplomowego;
- ocena egzaminu dyplomowego, będąca średnią arytmetyczną ocen uzyskanych za odpowiedzi na trzy pytania zadane podczas egzaminu dyplomowego

Końcowa ocena, rozumiana jako **wynik studiów**, to ocena na którą składa się:

- $\frac{1}{2}$ średniej arytmetycznej oceny z egzaminów i zaliczeń uzyskanych w toku studiów (pozycja a);
- $\frac{1}{4}$ średniej arytmetycznej oceny pracy dyplomowej (pozycja b);
- $\frac{1}{4}$ oceny z egzaminu dyplomowego (pozycja c).

Ocena ta jako końcowa (ostateczna) zostaje wpisana do dyplomu.

W regulaminie studiów ustalono następującą skalę ocen końcowych, umieszczanych na dyplomie:

- do 3,25 - dostateczny,
- od 3,26 do 3,70 - dostateczny plus,
- od 3,71 do 4,20 - dobry
- od 4,21 do 4,50 - dobry plus
- od 4,51 do 5,0 - bardzo dobry.

 AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH W RACIBORZU	ZAŁĄCZNIK	Wydanie II 01.10.2023	Symbol Z-ISE-5.7-1-1
	Przewodnik po pracach dyplomowych studia pierwszego stopnia		Strona 11/18

VII. ZAŁĄCZNIKI DO PRZEWODNIKA:

1. Praca dyplomowa a prawo autorskie.
2. Oświadczenie studenta o wyrażeniu zgody na przetwarzanie i przechowywanie danych.
w systemie ORPPR oraz bazie ANS – URPD w Raciborzu.
3. Oświadczenie studenta dotyczące praw autorskich.
4. Wzór strony tytułowej.
5. Wzór planu pracy.

 AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH W RACIBORZU	ZAŁĄCZNIK	Wydanie II 01.10.2023	Symbol Z-ISE-5.7-1-1
	Przewodnik po pracach dyplomowych studia pierwszego stopnia		Strona 12/18

Załącznik 1

Mgr Maria Bartkowiak

Praca dyplomowa a prawo autorskie

Ustawa z dnia 4 lutego 1994r.o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. Nr 80 poz.904 z późn. zm.) reguluje m.in. odpowiedzialność karną za przywłaszczenie sobie cudzego autorstwa i wprowadzenie w błąd co do autorstwa całości lub części cudzego utworu. Utworem - zgodnie z ustawą - jest każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiegokolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia (art.1 ust.1 cyt.ust.). Przedmiotem ochrony objęte są wszelkie opracowania naukowe, podręczniki, zawarte w czasopismach artykuły, plany, projekty i rysunki, ale także tłumaczenia, adaptacje i przeróbki. Prawem autorskim nie objęte natomiast są akty normatywne lub ich urzędowe projekty, dokumenty urzędowe czy proste informacje prasowe. Wprowadzenie elementów cudzej twórczości do własnego utworu, jakim niewątpliwie jest także praca dyplomowa, może nastąpić tylko za zgodą twórcy, w ramach tzw. dozwolonego użytku lub po upływie tzw. okresu ochrony określonego go art.36 cyt. ust. Wynosi on lat 70 od śmierci twórcy lub daty pierwszej publikacji, jeżeli autor nie jest znany. Korzystając zatem z dostępnej literatury podczas tworzenia pracy dyplomowej nie można zapominać o prawach twórców utworów, z których korzysta student. Fakt jednak, że student w swojej pracy zamieszcza cytaty z utworów innych twórców nie jest prawnie zabroniony pod warunkiem spełnienia kryteriów opisanych w art. 29 cyt. ust. dotyczących tzw. dozwolonego użytku. Aby cytat nie naruszał przepisów prawa musi pochodzić z utworu już rozpowszechnionego, być przytoczony w innym, samoistnym utworze w zakresie uzasadnionym analizą krytyczną, nauczaniem lub prawami gatunku twórczości. Po lekturze pracy dyplomowej nie może być zatem wątpliwości, jakie są poglądy jej autora, a które informacje, wnioski lub opinie zaczerpnął od innych autorów. Czytelnik, a przede wszystkim promotor i recenzent nie mogą mieć wątpliwości, że powstało odrębne dzieło, będące oryginalnym wynikiem pracy koncepcyjnej studenta. Piszący pracę musi zatem stworzyć własne dzieło, będące utworem samoistnym, twórczym, charakteryzującym się własnym piętnem jego twórcy. Sama kompilacja cytatów z dzieł wielu autorów bez nadania owego osobistego piętna nie będzie mogła być uznana za zgodny z prawem dozwolony użytek z cudzego dzieła. Należy wspomnieć, że za osobiste piętno może być uznany sam dobór argumentów do przedstawienia danej tezy, sposób prowadzenia wnioskowania, czy wreszcie opracowany przez

 AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH W RACIBORZU	ZAŁĄCZNIK	Wydanie II 01.10.2023	Symbol Z-ISE-5.7-1-1
	Przewodnik po pracach dyplomowych studia pierwszego stopnia		Strona 13/18

studenta plan dzieła. Cytat musi być także uzasadniony koncepcją pracy i nie może prowadzić do wyeliminowania potrzeby zapoznania się z dziełem macierzystym. W takim bowiem przypadku praca stałaby się niczym więcej jak tylko reprodukcją cytowanego utworu.

W razie niespełnienia powyższych kryteriów student naraża się na odpowiedzialność karną. Karalne jest zarówno przypisanie sobie cudzego autorstwa, zatem przedstawienie się za autora dzieła stworzonego przez inną osobę, np. na zlecenie studenta, jak też za odtworzenie cudzego utworu i podanie się za jego autora. W drugim przypadku mamy do czynienia z plagiatem, albowiem aby w całości wykorzystać cudze dzieło należałoby uzyskać zgodę autora na taki sposób wykorzystania i zapłacić mu stosowne wynagrodzenie. Występki takie zagrożone są karą grzywny, ograniczenia wolności lub karą pozbawienia wolności do lat trzech. Należy dodać, że osoba, której udowodniono by takie zachowanie naraża się także, w razie ujawnienia tego procederu, na utratę uzyskanego tytułu zawodowego. Za wprowadzenie w błąd organów uczelni i uzyskanie poświadczenia nieprawdy w postaci dyplomu uczelni grozi także odpowiedzialność karna przewidziana w art.273 kk dająca sądowi możliwość wymierzenia kary pozbawienia wolności do lat trzech.

Bibliografia

Wyjaśnienie Ministerstwa Kultury i Sztuki z 25 maja 1995r. dotyczące plagiatu (pismo MKiS DPA.024/48/95);

Wyjaśnienie Ministerstwa Kultury i Sztuki z 10 lipca 1995r. dotyczące cytatu (pismo MKiS DPA.024/122/95);

Mozgawa M., Radoniewicz J. Przepisy karne w prawie autorskim. Zagadnienia teorii i praktyki.

„Prokuratura i Prawo” 1997 nr 7-8, s. 7;

Kolczyński J. Co wolno, czego nie wolno. „Rzeczpospolita” 2002 nr 11, s. 18.

Używane skróty:

cyt.ust. - cytowana ustawa

kk – kodeks karny

 AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH W RACIBORZU	ZAŁĄCZNIK	Wydanie II 01.10.2023	Symbol Z-ISE-5.7-1-1
	Przewodnik po pracach dyplomowych studia pierwszego stopnia		Strona 14/18

Załącznik 2

Oświadczenie studenta o wyrażeniu zgody na przetwarzanie i przechowywanie danych w systemie ORPPR oraz bazie ANS – URPD w Raciborzu – zgodnie z obowiązującym Regulaminem weryfikacji prac dyplomowych systemem JSA i archiwizacji w systemie ORRPD w Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu

<http://repozytorium.akademiarac.edu.pl/index.php?p=Egzamin+dyplomowy%2FO%C5%9Bwiadczeni+a&view=Oswiadczenie-studenta-o-wyrazeniu-zgody-na-przetwarzanie-danych-w-systemie-ORPPR-oraz-bazie-PWSZ-URPD-w-Raciborzu-integralna-czesc-pracy.docx>

Załącznik 3

Oświadczenie studenta dotyczące praw autorskich - zgodnie z obowiązującym Regulaminem weryfikacji prac dyplomowych systemem JSA i archiwizacji w systemie ORRPD w Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu

 AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH W RACIBORZU	ZAŁĄCZNIK	Wydanie II 01.10.2023	Symbol Z-ISE-5.7-1-1
	Przewodnik po pracach dyplomowych studia pierwszego stopnia		Strona 15/18

Załącznik 4

Wzór strony tytułowej

**AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH
W RACIBORZU (16)***

INSTYTUT STUDIÓW EDUKACYJNYCH (15)*

KIERUNEK - PEDAGOGIKA (14)*

SPECJALNOŚĆ: PEDAGOGIKA RESOCJALIZACYJNA (14)*

ADAM MACEDOŃSKI (14)*

TYTUŁ PRACY DYPLOMOWEJ (15)*

TYTUŁ PRACY DYPLOMOWEJ W JĘZYKU ANGIELSKIM (15)*

Praca dyplomowa
napisana pod kierunkiem (12)*
dra Adama Kaniewskiego (12)*

RACIBÓRZ 2023 (12)*

** Układ strony tytułowej pracy dyplomowej
Czcionka czarna Times New Roman
w nawiasach podano wielkość czcionki*

 AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH W RACIBORZU	ZAŁĄCZNIK	Wydanie II 01.10.2023	Symbol Z-ISE-5.7-1-1
	Przewodnik po pracach dyplomowych studia pierwszego stopnia		Strona 16/18

**AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH
W RACIBORZU (16)***

INSTYTUT STUDIÓW EDUKACYJNYCH (15)*

**KIERUNEK - PEDAGOGIKA (14)*
SPECJALNOŚĆ: PEDAGOGIKA RESOCJALIZACYJNA
Z OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZĄ(14)***

ADAM MACEDOŃSKI (14)*

TYTUŁ PRACY DYPLOMOWEJ (15)*

TYTUŁ PRACY DYPLOMOWEJ W JĘZYKU ANGIELSKIM (15)*

Praca dyplomowa
napisana pod kierunkiem (12)*
dra Adama Kaniewskiego (12)*

RACIBÓRZ 2023 (12)*

** Układ strony tytułowej pracy dyplomowej
Czcionka czarna Times New Roman
w nawiasach podano wielkość czcionki*

 AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH W RACIBORZU	ZAŁĄCZNIK	Wydanie II 01.10.2023	Symbol Z-ISE-5.7-1-1
	Przewodnik po pracach dyplomowych studia pierwszego stopnia		Strona 17/18

Załącznik 5

Wzór planu pracy

STRUKTURA PRACY DYPLOMOWEJ /ok. 35 – 50 stron/

SPIS TREŚCI

WSTĘP

ROZDZIAŁ I

TEORETYCZNE ASPEKTY EDUKACJI ZDROWOTNEJ

1. Zdrowie i jego struktura
2. Czynniki determinujące zdrowie
3. Edukacja zdrowotna
4. Programy wychowania zdrowotnego

ROZDZIAŁ II

METODOLOGICZNE PODSTAWY BADAŃ WŁASNYCH

1. Przedmiot i cele badań
2. Problemy badawcze
3. Zmienne i ich wskaźniki
4. Metody, techniki i narzędzia badawcze
5. Organizacja i przebieg badań
6. Charakterystyka środowiska oraz badanej próby

ROZDZIAŁ III

NIEKTÓRE UWARUNKOWANIA WYCHOWANIA ZDROWOTNEGO

1. Warunki materialne szkoły
2. Kwalifikacje nauczycieli
3. Programy edukacyjne i ich realizacja
4. Środowisko szkolne

ROZDZIAŁ IV

ZDROWOTNOŚĆ UCZNIÓW

1. Elementy zdrowego stylu życia
2. Stan somatyczny
3. Zdrowie psychospołeczne
4. Praca profilaktyczna i terapeutyczna

 AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH W RACIBORZU	ZAŁĄCZNIK	Wydanie II 01.10.2023	Symbol Z-ISE-5.7-1-1
	Przewodnik po pracach dyplomowych studia pierwszego stopnia		Strona 18/18

ZAKOŃCZENIE. WNIOSKI I SUGESTIE PEDAGOGICZNE

ANEKS

SPIS TABEL I WYKRESÓW

STRESZCZENIE, SŁOWA KLUCZOWE

LITERATURA